

# BELGISCH ARBITRAGEHOF VOOR DE SPORT

## ARBITRALE UITSpraak

### Zaak 364/25

Arbitragecollege samengesteld uit:

De heer Luc THÉRY, voorzitter, en de heren Peter MARCOEN en Philippe VERBIEST, arbiters;

Pleitzitting: dinsdag 10 juni 2025 om 10.00 uur

---

### INZAKE:

De heer *[DP]*, hierna genoemd “de heer *[DP]*”, met woonplaats te [...], en de heer *[M]*, met woonplaats te [...], hierna genoemd “de heer *[M]*”;

Bijgestaan door Meester Matthias HERTEGONNE, met kantoor te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 27, bus 501, en ter zitting vertegenwoordigd door Meester Alex BUELENS;

Eisende partijen

### TEGEN:

De **VZW KONINKLIJKE BELGISCHE VOETBALBOND**, met maatschappelijke zetel te 1020 LAKEN (Brussel), Marathonlaan 129 en ingeschreven in het register der rechtspersonen onder het nummer 0403.543.160, hierna ook genoemd “KBVB”;

Bijgestaan door Meesters Elisabeth MATTHYS ([Elisabeth.matthys@stibbe.com](mailto:Elisabeth.matthys@stibbe.com)) en Kiandro LEBON ([Kiandro.lebon@stibbe.com](mailto:Kiandro.lebon@stibbe.com)), advocaten met kantoor te 1000 BRUSSEL, Central Plaza – Loksumstraat 25, en ter zitting vertegenwoordigd door Meester Elisabeth Matthys en mevrouw [...];

Verweerster

---

## I. DE PROCEDURE:

1. Gelet op de procedurekalender, waarmee werd ingestemd door partijen;  
Gelet op de besluiten voor partijen;

Gelet op de beslissing van de Nationale Kamer in de strijd tegen Discriminatie en Racisme (NKDR) van [DATUM], dossier [...];

Gelet op het verzoekschrift tot hoger beroep bij het Belgisch Arbitragehof voor de Sport neergelegd door de heren [DP] en [M] op 18 maart 2025;

Gelet op de eerste besluiten namens de KBVB van 25 april 2025;

Gelet op de synthesebesluiten van de heren [DP] en [M] van 14 mei 2025;

Gelet op de synthesebesluiten namens de KBVB van 30 mei 2025;

2. Er bestaat tussen partijen geen betwisting over de bevoegdheid van het BAS, *ratione materiae* en *ratione tempore*, noch over de samenstelling van het College.

3. De verschillende partijen waren aanwezig of vertegenwoordigd op de zitting van 10 juni 2025 waarbij het geschil ten gronde werd behandeld. Beide partijen waren op die zitting akkoord met de publicatie op de website van het BAS ([www.bas-cbas.be](http://www.bas-cbas.be)). Meester Hertegonne verzocht namen de eisende partijen om tot anonimiseren over te gaan.

4. De arbiters doen met betrekking tot onderhavig dossier keuze van woonplaats op het adres van het BAS, Esplanade 1, 1020 BRUSSEL.

## **II. VOORWERP VAN DE VORDERINGEN**

5. De heren [DP] en [M] vorderen:

- *Het beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren.*

- *De bestreden beslissing van de NKDR te vernietigen en opnieuw oordelend de eisende partijen vrij te spreken.*

- *De kosten ten laste te leggen van de KBVB.*

6. De KBVB vordert:

- *De vorderingen van de eisende partijen ontvankelijk, doch ongegrond te verklaren.*

- *De beslissing van de NKDR van [DATUM] voor zover als nodig te bevestigen.*

- *De eisende partijen [DP] en [M] te veroordelen tot de kosten van het geding.*

## **III. DE FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN**

7. De gebeurtenissen, die tot het voorliggend geschil hebben geleid, werden beschreven in de aangevochten beslissing van de Nationale Kamer in de strijd tegen Discriminatie en Racisme (NKDR) van [DATUM], dossier [...], en het arbitragecollege verwijst daarnaar. Deze uiteenzetting wordt hier als hernomen aanzien.

8. Kort en schematisch vat het arbitragecollege de incidenten en de voorgeschiedenis als volgt samen:

**8.1.** 15-11-2024 (20u): wedstrijd tussen [Club O] B en [Club B] B in het kader van de competitie ‘Gewestelijke reserves Antwerpen’, terrein 2, [...]. Volgens de gegevens van het wedstrijdblad is de gemiddelde leeftijd van de spelers bij [Club O] ±33,8 jaar en bij [Club B] ±23,1 jaar.

**8.2.** 15-11-2024 (21u17, 77<sup>e</sup> minuut van de wedstrijd, tussenstand 1-3): na een lichte fout in het strafschopgebied van [Club O] laat scheidsrechter [DC] doorspelen wegens balvoordeel. Een daaropvolgende snelle lange bal richting strafschopgebied [Club B] wordt gepakt door de heer [DP] (speler nr. 1, doelman van [Club B]). De scheidsrechter bevindt zich nog niet aan de middellijn.

**8.3.** 15-11-2024 (21u18 en volgende): Ondanks het feit dat de bal werd geklemd door de doelman van [Club B] maakt speler nr. 9 van [Club O], [SF], een fout op de heer [DP]. De doelman blijft recht en in balbezit en het spel kan normaal gezien gewoon hervatten. Er volgen echter schermutselingen (duwen en trekken, schoppen en slaan, verbaal geweld) door spelers van beide ploegen, waaronder de heren [SF] (aanvaller van [Club O]), [DP] (doelman van [Club B]) en [M] (speler nr. 66, centrale verdediger van [Club B]).

**8.4.** 15-11-2024 (±21u30): Scheidsrechter [DC] kan niet meteen ingrijpen of beslissen wie er allemaal bestraft dient te worden omdat hij te ver van de feiten staat. Hij legt het spel stil. [Club O]-speler [SF] stapte vrijwillig van het terrein. Er wordt gepraat met de afgevaardigde van thuisploeg [Club O] en met de kapiteins van beide ploegen. Na een korte pauze wordt de wedstrijd verder afgewerkt in rustige omstandigheden; eindstand 2-3.

**8.5.** 15-11-2024 (21u45): Melding door [DB] (supporter van [Club O] / toeschouwer) bij het meldpunt van Voetbal Vlaanderen - onmiddellijk bij het beëindigen van de wedstrijd – dat hij getuige was van ‘discriminatie & racisme’: « *Na een fair duel tussen de spits van [Club O] en de verdediger van [Club B] haalt de speler van [Club B] met een vuistslag uit naar de spits van [Club O] en roept racistische opmerkingen naar de spits (vuile zwarte, etc.). Spelers van [Club B] omringen de speler van [Club O], duwen hem en blijven racistische opmerkingen roepen.* ».

**8.6.** 15-11-2024 (23u57): Het scheidsrechtersverslag van [DC] wordt ondertekend en verstuurd via E-Kickoff. Dit verslag vermeldt “*woordenwisseling tussen enkele spelers van [Club O] en een speler van [Club B]*”, een fout van speler [SF] van [Club O] op doelman [DP] van [Club B], “*mogelijk racistische*” reactie door een speler van [Club B], een slaande beweging door [SF], “*geschop door beide partijen, waaronder zeker doelman van [Club B] [DP]*”.

**8.7.** 16-11-2024 (15u58): Melding door [SA] (speler en kapitein van [Club B]) bij het meldpunt van Voetbal Vlaanderen van een incident tijdens de wedstrijdcontext en die niet door de scheidsrechter is vastgesteld en/of bestraft. Volgens de heer [SA] verliep de wedstrijd in het algemeen zeer rustig. Uitzondering daarop voor één speler van [Club O] ([SF]) die zich herhaaldelijk en buiten proporties agressief gedroeg. De scheidsrechter liet begaan en gaf enkel

waarschuwingen. Bij het incident van de 77<sup>e</sup> minuut verloor speler [SF] alle zelfbeheersing (vuistslagen en bedreigingen). Het incident escaleerde verder vanwege speler [SF], ondanks tussenkomst van spelers van beide ploegen. De scheidsrechter kwam niet tussen (o.a. geen rode kaart) om zichzelf niet in een gevaarlijke situatie te plaatsen. Medespelers van [Club O] stuurden speler [SF] weg. Er was naar verluidt geen racistisch taalgebruik. Na de wedstrijd maakt [SF] aanstalten om gewapend met een stalen pin spelers van [Club B] die het veld verlaten te lijf te gaan, doch mensen uit zijn omgeving kunnen hem nog tegenhouden. Het kan niet dat spontaan doodsbedreigingen, doodschoppen en fysiek geweld, en een beraamde aanval achteraf disciplinair onbehandeld blijven.

**8.8.** 18-11-2024 (10u49): [MH] (dossierbehandelaar Voetbal Vlaanderen) noteert in het dossier na een telefoongesprek met melder [DB] dat er al spanning was tijdens de wedstrijd tussen de spelers, dat er na het bewuste duel geduwd werd tussen spelers van [Club B] en de speler van [Club O], dat er dingen werden geroepen ('vuile bruinen'), dat de scheidsrechter op een afstand stond en pas nadien kon tussenkomen, net zoals supporters/staf van [Club O], dat de speler van [Club O] erg aangedaan was en niet meer helder kon vertellen wat er gebeurd was.

**8.9.** 17-01-2025: Verklaring van de club [Club O]: [SF] vertoont geenszins vaker agressief gedrag. Zijn abnormaal gedrag bij die wedstrijd dient gekaderd te worden en is te wijten aan het herhaaldelijk uitschelden en uitlachen door de tegenstander omwille van zijn huidskleur. De club neemt akte van de klacht, door iemand van hun club, voor racistisch gedrag tegen [Club B] (vnl. van de spelers met nr. 1 en nr. 66) en van de klacht die werd ingediend tegen de speler van [Club O], [SF]. Met speler [SF] zijn er interne gesprekken geweest en sancties afgesproken. Hij ziet in dat hij fout was en wenst zich te verontschuldigen voor zijn gedrag.

**8.10.** 30-01-2025: Verklaring van de heer [DP]: de wedstrijdsituatie waarbij de vermeende racistische uitspraken zouden zijn gevallen, ontstond wegens verrassend gevaarlijk gedrag van speler [SF] van [Club O]. Toen die daarop door hem werd aangesproken, was diens reactie agressief en er ontstond fysiek contact. De scheidsrechter die zich op dat moment aan de andere kant van het veld bevond, bleef in eerste instantie passief. Pas nadat er vuistslagen waren uitgedeeld door speler [SF] en andere spelers probeerden tussen te komen, kwam de scheidsrechter ter plaatse. Dialoog kon niet ontstaan. Speler [SF] werd van het veld gestuurd maar kreeg geen rode kaart. De scheidsrechter ondernam geen enkele poging om de situatie te kalmeren. Hij gaf aan zelf geen racistische uitlatingen te hebben gehoord, maar dat er blijkbaar wel waren gemeld. Alle aanwezige spelers en de scheidsrechter trachtten de wedstrijd kalm en rustig uit te spelen. Na de wedstrijd werden de spelers van [Club B] op weg naar de kleedkamers opgewacht door [SF], gewapend met een ijzeren staaf. De staf van [Club O] slaagde erin die hem te ontnemen. Dat er geen verdere actie werd ondernomen tegen speler [SF] was verontrustend.

**8.11.** 30-01-2025: Verklaring van de heer [M]: speler nr. 9 van [Club O], [SF], toonde gedurende hele wedstrijd een gefrustreerde en agressieve houding. Een opmerking over diens onnodig gedrag tijdens een spelsituatie met doelman [DP] van [Club B], deed [SF] volledig

door het lint gaan. Getuigen hebben kunnen zien hij hem tweemaal in het aangezicht heeft geslagen en daarna fysiek agressief bleef te keer gaan. De scheidsrechter heeft speler [SF] van het veld gestuurd om de wedstrijd te kunnen laten hervatten. Geen enkele speler van [Club B] kreeg een sanctie. De spelers van [Club O] lieten begaan. Speler [SF] wachtte hem en de spelers van [Club B] na de wedstrijd op met een ijzeren staaf. Achteraf gezien hadden de belaagden toch niet mogen afzien van een aanvraag voor politie-interventie die de agressieve toestand neutraal had kunnen vaststellen (waardoor wellicht de escalatie tot klacht tegen de ploeg ook was vermeden). Overleg met [Club O] kon na de wedstrijd niet plaatsvinden aangezien niemand verantwoordelijkheid wou nemen.

**8.12.** 10-02-2025: Op basis van de vermelde gebeurtenissen en verklaringen wordt door het Bondsparket, in toepassing van artikel B2.53 van het Bondsreglement, een disciplinaire vervolging ingesteld bij de NKDR tegen [Club B] en tegen de eisende partijen, de heren [DP] en [M].

**8.13.** 27-02-2025 (13u): Zitting NKDR (digitaal via Microsoft Teams). Van de 4 opgeroepen getuigen (hun aanwezigheid is gevraagd, doch niet vereist) nemen 3 personen deel ([SF], speler van [Club O] en vermeend slachtoffer; [SA], speler en kapitein van [Club B]; [DB], supporter van [Club O] / toeschouwer). Scheidsrechter [DC] (niet verplicht om deel te nemen) blijft afwezig zonder bericht. Diverse getuigen namens beide betrokken ploegen worden gehoord. Zij geven verduidelijkingen en soms tegengestelde, aanvullende informatie. Er wordt gewezen op tegenstrijdige verklaringen in getuigenissen. Er wordt ook vermeld dat speler [SF] na de wedstrijd de feiten is gaan melden aan de scheidsrechter, maar daarvan is geen spoor in diens wedstrijdverslag.

**8.14.** 11-03-2025: Het Bondsparket vordert een schorsing van 6 maanden, waarvan minstens 2 maanden effectief tegenover de eisende partijen. In navolging van het Bondsparket acht de NKDR de feiten voldoende bewezen. Er zijn uitlatingen geweest die kwetsend en beledigend zijn en die een direct verband hebben met reglementair beschermde discriminatiegronden (inbreuk op art. B11.235 e.v. van het Bondsreglement). De NKDR acht een schorsing van de heren [DP] en [M] tot 6 maanden gepast, gelet op de ernst van de feiten en een gebrek aan schuldinzicht (4 maanden effectief en 2 maanden met uitstel). De NKDR besluit ook om [Club B] een alternatieve maatregel op te leggen (deelnemen aan het Come Together-actieplan van Voetbal Vlaanderen).

**8.15.** 18-03-2025: De heren [DP] en [M] kunnen zich niet vinden in de beslissing van de NKDR en stellen bij het BAS verhaal in.

#### **IV. BEOORDELING:**

##### **IV.1. DE ONTVANKELIJKHEID VAN HET HOGER BEROEP EN DE BEVOEGDHEID VAN HET BAS**

9. Overeenkomstig artikel 20 van het Arbitragereglement van het Belgisch Arbitragehof voor de Sport is het BAS bevoegd om kennis te nemen van het hoger beroep tegen een beslissing van de Koninklijke Belgische Voetbalbond, Nationale Kamer in de strijd tegen discriminatie en Racisme.

De modaliteiten om een dergelijk beroep in te dienen worden beschreven in artikel B11.104 en volgende van het Bondsreglement. Het BAS beschikt hierbij over de volheid van rechtsmacht/bevoegdheid in toepassing van art. B11.110 Bondsreglement.

Artikel B11.107 van het Bondsreglement voorziet een vervaltermijn van 7 dagen na de dag van betekening van de aangevochten beslissing. De bestreden beslissing werd aan de heren [DP] en [M] ter kennis gebracht bij e-mail d.d. 11 maart 2025.

10. Het verzoekschrift is derhalve ontvankelijk *ratione materiae* en *ratione temporis*. De bevoegdheid van het BAS wordt in voorliggende zaak niet betwist door de partijen. Het BAS, in het bijzonder huidig arbitragecollege, is bijgevolg bevoegd.

##### **IV.2 TEN GRONDE**

###### **A. Standpunt van de eisende partijen**

11. De eisende partijen voeren diverse middelen aan, zoals (a) schending van het onpartijdigheidsbeginsel, (b) schending van het motiveringsbeginsel, (c) schending van het vermoeden van onschuld (en recht op een eerlijk proces), (4) schending van het proportionaliteits-, zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel.

12. - onpartijdigheidsbeginsel: in de bestreden beslissing wordt melding gemaakt van het feit dat ter zitting verschillende personen aan het woord zijn gekomen, doch deze getuigenissen à décharge, of zelfs een verkorte weergave van hun verklaringen, vindt men niet terug in de bestreden beslissing. Nochtans geldt ook in disciplinaire zaken het onpartijdigheidsbeginsel waarbij men erover dient te waken dat elke (schijn van) partijdigheid uit de besluitvorming wordt geweerd. Bij twee versies van feiten kan er zomaar niet voorkeur worden gegeven aan de versie van een van de twee kampen.

13. - motiveringsbeginsel: lezing van een beslissing dient een betrokken speler in staat te stellen de argumenten te kennen die aan de basis liggen van een sanctie. Dit is *in casu* niet het geval. In de bestreden beslissing leest men kromredeneringen en de NKDR spreekt zichzelf in de argumentatie tegen. In de beschrijving van het tijdsverloop negeert men het feit dat ook langs de zijde van [Club B] zeer snel een melding werd gemaakt van de gebeurtenissen op het veld van [Club O] (door de heer [SA], die op dat ogenblik nog niet op de hoogte was van de officiële

klacht wegens racisme). De verklaring van de heer [DB] voor [Club O] (ingediend op het moment van affluiten van de wedstrijd) krijgt door de NKDR meer waarheidswaarde toegevend terwijl de verklaring van de heer [SA] (de dag erna) niet wordt vermeld bij de weging van de motieven.

Eenzijds erkennen dat speler [SF] een sanctie riskeert naar aanleiding van diens gedrag op en naast het veld om anderzijds in dezelfde zin te stellen dat hij met diens melding geen enkel sportief belang zou hebben gehad, is tegenstrijdig vanwege de NKDR. Er worden ook zaken in het scheidsrechtersverslag gelezen die er niet in staan. De scheidsrechter heeft niet verklaard dat er racistische uitlatingen werden gedaan, doch enkel dat hij te ver van de feiten stond om nuttige vaststellingen te kunnen doen. De formulering ‘mogelijks’ staat op zich als voldoende bewijs dat dit niet objectief is vastgesteld en dient in het voordeel van de disciplinaire beklagden te worden uitgelegd. Er zijn wel degelijk elementen die aantonen dat er geen sprake was van racisme: de getuigenissen van personen die er het dichtstbij stonden, die ter zitting zulks evenzeer hebben verklaard, doch over wier verklaringen verder met geen woord wordt gerept.

**14.** - vermoeden van onschuld (en recht op een eerlijk proces): onder het mom van een (voor het overige terechte) nultolerantie de bewijslast omkeren, is onaanvaardbaar. Ook in tuchtzaken wordt men geacht onschuldig te zijn tot het tegendeel is bewezen. Het kan niet dat 2 'getuigenissen', die worden tegengesproken en waarbij zelfs de scheidsrechter als enige objectieve persoon op het veld uitdrukkelijk heeft verklaard dat hij de beweringen niet kan bevestigen, voldoende zouden zijn om aan de eisende partijen de onmogelijke bewijslast voor het bewijs van tegendeel op te leggen. Aan bepaalde meningen of beweringen kan niet zomaar meer waarheidswaarde worden gehecht dan aan andere. Voorts is niet duidelijk wat er precies zou zijn geroepen en door wie. Er dient te worden aangetoond dat zowel eerste als tweede eisende partij minstens één duidelijke racistische opmerking heeft gemaakt. Het gaat niet op om te beweren dat een van beiden iets heeft geroepen - zonder duidelijk te preciseren wat er werd geroepen - en ze beiden een sanctie op te leggen op grond van dezelfde motieven. Er is zeker sprake van voldoende twijfel.

**15.** - proportionaliteits-, zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel: op basis van een dun dossier en een onzorgvuldig proces, voor feiten die niet gebeurd zijn en waarvan bovendien ieder begin van bewijs ontbreekt, krijgen de eisende partijen, die een blanco tuchtverleden hebben, een etiket als 'racisten'. Voor twee jongemannen die zelf constant waken over de integriteit en altijd een bemiddelende rol trachten te spelen op en naast het veld, is dit erg pijnlijk. De NKDR heeft blindelings het Bondsparket in de vordering gevolgd. Door spelers met een onberispelijke staat van dienst 4 maanden effectief aan de kant te zetten, heeft de NKDR een beslissing genomen waarin de redelijkheid en proportionaliteit niet is gerespecteerd.

## **B. Standpunt verweerster**

**16.** Verweerster KBVB argumenteert dat de feiten zijn bewezen. De heren [DP] en [M] betwisten niet dat de feiten waarvan zij beschuldigd worden, met name het tijdens een wedstrijd

uitschelden van een tegenspeler met bewoordingen zoals “vuile Marokkaan”, disciplinair sanctioneerbaar zijn. Zij ontkennen echter dat zij deze woorden zouden hebben gezegd en brengen in dat kader verklaringen bij van getuigen die dit zouden bevestigen.

Deze verklaringen druisen evenwel in tegen getuigenissen van zowel het (vermeende) slachtoffer, als die van de heer [DB] (de supporter van [Club O] die onmiddellijk na de wedstrijd een melding heeft ingediend bij het meldpunt van Voetbal Vlaanderen) en van de heer [VG] (Gemachtigd Correspondent van [Club O]), die bevestigt dat verschillende mensen de uitspraken zouden hebben gehoord.

De NKDR meende terecht dat er afdoende bewijzen waren. Het bewijs is in disciplinaire aanlegenheden vrij. Dit principe wordt uitdrukkelijk bevestigd in artikel B11.2 Bondsreglement, artikel 35 FIFA Disciplinary Code en artikel 8.28 Nieuw Burgerlijk Wetboek:

- *“Getuigenissen zijn enkel toelaatbaar in de gevallen waarin de wet het bewijs met alle bewijsmiddelen toelaat. Hun bewijswaarde wordt overgelaten aan het oordeel van de rechter”* (artikel 8.28 Nieuw Burgerlijk Wetboek)
- *“Artikel B11.2 De disciplinaire bevoegdheid van de bond heeft een privaatrechtelijk karakter. Iedere partij levert het bewijs van de feiten die zij aanvoert met alle middelen van recht, tenzij in dit reglement anders is bepaald. (...)”* (artikel B11.2 (oud) Bondsreglement)
- *“1. Elk soort bewijs mag worden geleverd. 2. De bevoegde disciplinaire instantie heeft absolute discretionaire bevoegdheid met betrekking tot de beoordeling van het bewijs.”* (artikel 35 FIFA Disciplinary Code)

Het gebruik van getuigenissen, naast de verklaringen uit het scheidsrechtersverslag, is toegestaan en het kwam aan de NKDR en nu aan het BAS, toe om vrij de bewijswaarde van deze getuigenis(sen) te beoordelen, hierbij rekening houdend met alle elementen dienstig ter inschatting van de geloofwaardigheid ervan.

17. Volgens de KBVB moet er specifiek inzake discriminatie/racisme bovendien verwezen worden naar het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkkansen- en gelijkebehandelingsbeleid (“*Gelijkkansendecreet*”). Toegepast op deze zaak, dient vastgesteld te worden dat de (vermeende) racistische uitlatingen zoals “vuile Marokkaan” en “vuile bruine” in ieder geval verband houden met de beschermde kenmerken (nationaliteit, zogenaamd ras, huidskleur) en tot doel, minstens tot gevolg hebben dat de waardigheid wordt aangetast en een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende omgeving wordt gecreëerd. Er is aldus sprake van een verboden intimidatie en discriminatie in de zin van het Gelijkkansendecreet, waardoor de bijzondere bewijsregeling zoals voorzien onder artikel 36, §1 Gelijkkansendecreet van toepassing is.

Het verbod op racisme en het verbod op discriminatie zijn ook op federaal vlak geregeld in de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie (“*Antidiscriminatie-wet*”) en de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme en xenofobie ingegeven daden (“*Antiracismewet*”). Deze federale wetten voorzien in een gelijkaardige bescherming als het Gelijkkansendecreet en hebben eveneens een eerder ruim toepassingsgebied (cf. artikel 5 Antidiscriminatiewet, artikel 5 Antiracismewet).

Vermeldenswaardige aanknopingspunten binnen een sportcontext zijn “de toegang tot en het aanbod van goederen en diensten die publiekelijk beschikbaar zijn”, en “de toegang tot en de deelname aan sociale, culturele activiteiten toegankelijk voor het publiek”. Ook onder deze wetten zijn er een verbod op intimidatie (artikel 14 Antidiscriminatiewet en artikel 12 Antiracismewet) en een specifieke bewijsregeling voorzien (artikel 28 Antidiscriminatiewet en artikel 30 Antiracismewet). Voor het aanvoeren van feiten die het bestaan van een discriminatie kunnen doen vermoeden (en de bewijslast omkeren) is geen bewijs van opzet of enige andere specifieke drijfveer vereist (cf. artikel 36, §4 Gelijkheidsdecreet).

Er geldt met andere woorden een omkering van bewijslast: zodra de klagers (*in casu* de speler/melder(s) in kwestie) bepaalde feiten aanvoeren die *prima facie* het bestaan van een discriminatie (*in casu* in de vorm van intimidatie) kunnen doen vermoeden, komt het aan de (vermeende) daders (*in casu* de eisende partijen) toe om te bewijzen dat er geen sprake was van enige discriminatie. Het Grondwettelijk Hof heeft reeds bevestigd dat deze bewijsregels die in een omkering van de bewijslast voorzien, billijk zijn en geen afbreuk doen aan het recht op een eerlijk proces (Grondwettelijk Hof nr. 17/2009, 12 februari 2009).

**18.** In onderhavige zaak oordeelde de NKDR - rekening houdend met hogergenoemde bewijsregels - terecht dat er voldoende elementen in het dossier aanwezig waren om de feiten als bewezen te verklaren. De NKDR verwees hierbij terecht naar de door de heer [DB] ingediende officiële melding van 15 november 2024, de reactie van het vermeende slachtoffer en de verklaringen van de scheidsrechter zoals vastgesteld in het scheidsrechtersverslag.

In de eerste plaats is er inderdaad de officiële melding die door de aanwezige toeschouwer de heer [DB] op 15 november 2024 was ingediend via het *Come together*-meldpunt van Voetbal Vlaanderen. De NKDR hechtte in haar beoordeling belang aan het zeer korte tijdsbestek tussen het einde van de wedstrijd en deze melding. De melding werd namelijk al enkele minuten na het einde van de wedstrijd ingediend. De stelling dat getuige [DB] te ver stond om de feiten te kunnen horen, blijkt uit geen enkel stuk en wordt bovendien expliciet tegengesproken door de heer [DB] zelf, die verklaart de feiten persoonlijk gehoord te hebben. Aangezien het hier gaat om “geroepen woorden”, is het perfect mogelijk dat de heer [DB] deze zelfs vanaf enige afstand kon verstaan.

Volgens het scheidsrechtersverslag was er ook eerst een actie van een speler van [Club B] (de heer [M]), waarop vervolgens met een slaande beweging werd gereageerd door de heer [SF], waarna het incident volledig escaleerde. De scheidsrechter geeft daarbij aan dat de actie die het incident heeft veroorzaakt “mogelijk racistisch” was. Aangezien hijzelf te ver van het incident zou hebben gestaan, zou de scheidsrechter het incident niet rechtstreeks zelf gehoord hebben. De NKDR heeft de getuigenissen in het voordeel van eisende partijen wel degelijk mee in overweging genomen en heeft ook alle getuigen het woord ter zitting geboden. Belangrijk daarbij is dat meerdere passages uit de verklaringen die werden afgelegd in het voordeel van eisende partijen tegengesproken worden door het (objectieve) scheidsrechtersverslag en zelfs door de eigen verklaring van de kapitein van [Club B], wat de geloofwaardigheid ervan aldus aantast.

**19.** De beslissing van de NKDR van [DATUM] is volgens verweerster wel voldoende gemotiveerd. De NKDR verwijst uitdrukkelijk naar de elementen die voor haar de doorslag

hebben gegeven in haar beoordeling: de verklaring van de scheidsrechter in het scheidsrechtersverslag (die als neutrale en objectieve actor de feiten heeft omschreven), de reactie van het (vermeende) slachtoffer en de neerlegging van een klacht door getuige [DB]. De bewering van eisende partijen dat de NKDR geen aandacht had voor de naar voren geschoven verklaringen vanuit de kant van [Club B], is onjuist.

**20.** De KBVB is eveneens van oordeel dat de beslissing van de NKDR het onpartijdigheidsbeginsel en het recht op een eerlijk proces niet schendt. De NKDR heeft wel degelijk in haar toetsing verwezen naar de getuigenissen van de kant van [Club B] en heeft wel geluisterd naar verschillende getuigenissen van de kant van [Club B], waarbij sommigen hun kant van het verhaal hebben kunnen brengen tijdens de zitting voor de NKDR.

Uit de zinsnede “*Uit het dossier blijken verder ook geen andere stukken te bestaan die de verklaringen van de scheidsrechter, speler [SF] en supporter [DB] in twijfel zouden trekken*” mag niet worden geconcludeerd dat de NKDR geen afweging heeft gemaakt tussen de standpunten van de verschillende partijen.

Er dient vastgesteld te worden dat de getuigen die werden gehoord ter zitting, voornamelijk getuigen betreffen die door eisende partijen zelf werden meegebracht. Dat deze getuigen de mogelijkheid kregen om gehoord te worden, getuigt juist van een eerlijke en onpartijdige procedure. Wat de scheidsrechter betreft, is er geen enkele noodzaak om hem bijkomend ter zitting te horen. De scheidsrechter heeft de feiten nauwkeurig omschreven in het wedstrijdblad en heeft daarbij te kennen te geven dat hij zelf op een te grote afstand stond en de vermeende discriminerende uitlatingen dus niet zélf heeft kunnen horen.

**21.** Ten slotte is volgens verweerster de beslissing ook proportioneel en redelijk. Zonder in detail te treden waarom de beslissing van de NKDR niet proportioneel of zorgvuldig zou zijn, verwijzen de eisende partijen naar hun blanco tuchtverleden en naar het volgens hen “blindelings volgen van het Bondsparket”. Indien de NKDR de feiten als bewezen verklaart, staat haar niets in de weg om de vordering van het Bondsparket te volgen wanneer zij deze vordering correct en redelijk acht. De speler die gesanctioneerd wordt voor feiten van discriminatie wordt conform artikel B11.239 Bondsreglement gesanctioneerd met een schorsing van minstens 6 maanden tot maximaal 2 jaar, al dan niet gedeeltelijk met uitstel. De sanctionering *in casu*, een schorsing van 6 maanden waarvan 2 met uitstel, is bijgevolg het minimum.

### **C. Oordeel van het arbitragecollege**

**22.** Zowel de heer [DP] als de heer [M] zijn als spelers van [Club B], een bij de KBVB en Voetbal Vlaanderen aangesloten club, overeenkomstig de artikelen B1.13, B3.10, V1.6 en V1.7 Bondsreglement gebonden aan de bepalingen en verplichtingen uit het Bondsreglement. Op grond van artikel B11.134 Bondsreglement zijn alle feiten die in strijd zijn met het Bondsreglement, en ook de feiten die een ernstige inbreuk uitmaken op de integriteit van de Bond of de voetbalsport, disciplinair sanctioneerbaar. Het Bondsreglement legt een algemeen verbod op discriminatie en racisme op aan haar aangeslotenen. De overtreding hiervan wordt als een

afzonderlijke inbreuk behandeld in Titel 11, hoofdstuk 12.4, artikelen B11.235 en volgende van het Bondsreglement. Inbreuken op artikel B11.235 van het Bondsreglement kunnen disciplinair worden vervolgd zonder dat enig opzet vereist is.

Kwetsende en discriminerende uitlatingen dienen zoveel mogelijk te worden geweerd uit de voetbalwereld. De KBVB heeft vanuit zijn hoedanigheid en rol dan ook de taak op zich genomen om dergelijke kwetsende en/of discriminerende beledigingen te bannen. De vrijheid van vereniging, zoals o.m. voorzien in artikel 11 EVRM, laat de KBVB toe zijn eigen tuchtrecht te bepalen.

**23.** De NKDR is een disciplinaire instantie die sinds 2021 in de schoot van de Disciplinaire raad van de KBVB is opgericht en die inbreuken op het verbod op discriminatie en racisme in eerste aanleg behandelt en sanctioneert: *“In afwijking van het voorgaande wordt voor de behandeling en sanctionering van mogelijke inbreuken inzake discriminatie een Nationale Kamer in de strijd tegen discriminatie en racisme georganiseerd in de schoot van de Disciplinaire Raad (voor het Profvoetbal), die in eerste aanleg zetelt ongeacht het statuut van de aangeslotene, de niet-aangeslotenen, de club, en dit over alle afdelingen en reeksen heen voor elke voetbaldiscipline van de bond.”* (artikel B2.53 Bondsreglement).

**24.** Als algemene opmerking moet benadrukt worden dat het bewijs in disciplinaire aangelegenheden vrij is. Dit principe vloeit voort uit de (geest van de) bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek en het (Nieuw) Burgerlijk Wetboek en wordt ook uitdrukkelijk bevestigd in artikel B11.2 Bondsreglement.

Ook het BAS heeft al eerder de vrije bewijswaarde van afgelegde getuigenverklaringen erkend: *“Gelet op de vrije bewijswaarde van deze verklaringen, kwam het aan het Bureau Arbitrage Voetbal Vlaanderen toe om deze verklaringen te beoordelen en afhankelijk van de specifieke omstandigheden geen of meer geloofwaardigheid aan de ene of andere verklaring kan hechten.”* (BAS Arbitrage 272/22 – [...] t. VOETBAL VLAANDEREN)

Het gebruik van getuigen is dus toegestaan en het kwam aan de NKDR en nu aan het BAS toe om vrij de bewijswaarde van de getuigenis(sen) te beoordelen, hierbij rekening houdend met alle elementen dienstig ter inschatting van de geloofwaardigheid ervan.

**25.** Er zijn dus tegenstrijdige verklaringen van spelers en getuigen van de verschillende clubs, waarbij in essentie de spelers en clubleden van [Club O] stellen dat er wel sprake was van racistische uitlatingen, en de spelers en clubleden van [Club B] aangeven dat er geen sprake was van de beweerde uitspraken. Alle voorvallen waarvan sprake is kan men geenszins omschrijven als gewone discussies of persoonlijke geschilpunten naar aanleiding van betreurenswaardige wedstrijd fasen.

**26.** Dat de scheidsrechter de uitlatingen zelf niet gehoord heeft, betekent niet dat deze zich niet zouden hebben voorgedaan en/of dat deze niet door andere bewijselementen bewezen zouden kunnen worden. Mede omwille van het feit dat een scheidsrechter niet alles kán waarnemen, is het bewijs in tuchtzaken vrij, zoals ook voorzien in artikel B11.2 Bondsreglement. Dit laat toe dat er bv. in gevallen van discriminatie waar de scheidsrechter de feiten niet zelf heeft

gehoord/gezien ook rekening gehouden kan worden met andere bewijselementen, zoals *in casu* ook is gebeurd.

**27.** Iedereen die bij de sport betrokken is, heeft er alle belang bij kwetsende en discriminerende uitlatingen zoveel mogelijk te weren uit de voetbalwereld. Het is essentieel dat elke supporter en deelnemer aan het voetbal het gevoel heeft welkom te zijn op en rond de wedstrijden. De context van een (voetbal)wedstrijd en de daarmee gepaard gaande emoties kunnen in geen enkel geval kwetsende en/of discriminerende beledigingen rechtvaardigen. Hoewel het BAS de grote en terechte bekommernis van de NKDR deelt om racistische uitlatingen en gedragingen volledig te bannen, en zo die toch voorvallen deze kordaat te bestraffen, volgt het arbitragecollege in deze zaak evenwel niet het standpunt van de NKDR die vaststelde dat er voldoende elementen in het dossier waren om de feiten als bewezen te verklaren en de eisende partijen een sanctie op te leggen. Dat er zelfs bij een zweem van racisme tot actie moet worden overgegaan, is begrijpelijk, maar dat betekent nog niet dat alles zomaar kan worden aanvaard. Ongegronde beschuldigingen in een rechtszaak kunnen verwoestende gevolgen hebben, niet alleen voor de beschuldigde(n), maar ook voor het rechtssysteem en de maatschappij als geheel.

**28.** De cruciale getuigenverklaring van [DB], supporter van [Club O] en toeschouwer, is bevreedend wat de chronologie en volledigheid betreft. Indien de wedstrijd stipt om 20u is aangevat en de tweede helft ook op tijd is begonnen, en mede gelet op het tijdsverloop na het incident van de 77<sup>e</sup> minuut, de onderbreking, het overleg bij de scheidsrechter, het hernemen van het spel, het bijkomende doelpunt van [Club O], het eventuele overspelen om de reguliere speelduur te respecteren, enz. – zie hierboven de samenvatting onder punt 8.1 t.e.m. punt 8.5 – lijkt deze om 21u45 geregistreerde melding van een getuige *in real time* te zijn gebeurd, vóór het beëindigen van de wedstrijd. De verklaring van deze ‘kroongetuige’ over welke racistische uitlatingen hij heeft opgevangen - voor zover hij op verre afstand enige nuttige auditieve vaststelling kon doen -, is in de loop van het dossier trouwens meerdere keren aangepast.

- 15.11.2024 – (klacht bij het meldpunt) “*Na een fair duel tussen de spits van [Club O] en de verdediger van [Club B] haalt de speler van [Club B] uit met een vuistslag uit naar de spits van [Club O] en roept racistische opmerkingen naar de spits (vuile zwarte, etc.). Spelers van [Club B] omringen de speler van [Club O], duwen hem en blijven racistische opmerkingen roepen.*”
- 27.02.2025 – (zittingsblad van de NKRD) “(…) *Op een gegeven moment krijgt [Club O] de kans op een aanval. Said gaat daarop in. Hij loopt samen met de verdediger van de tegenpartij richting doel. In het duel krijgt [SF] een lichte duw, hij struikelt en komt daardoor in botsing met de keeper. Op die manier reageert de doelman van de tegenpartij op [SF], en een verdediger vervoegt zich bij de feiten. Er komen nog enkele spelers bij. Ook de scheidsrechter stapt er naartoe. De potjes beginnen dan over te koken. Wij hebben dan racistische uitlatingen gehoord, zoals ‘vuile bruine, vuile Marokkaan’.* De scheidsrechter heeft dan geprobeerd controle te houden over de situatie. (...) *Ik heb nooit gemeld dat er vuistslagen werden uitgedeeld aan [SF].*”

Volgens de eerste verklaring zouden ook racistische uitspraken gehoord zijn voor er tumult ontstond met andere spelers, volgens de tweede verklaring enkel nadat andere spelers erbij waren gekomen, de scheidsrechter kwam aangestapt en de potjes begonnen over te koken.

Volgens de eerste verklaring ook ging de beweerde vuistslag van speler [M] aan speler [SF] gepaard met een racistische opmerking, volgens de scheidsrechter was er een vuistslag van speler [SF] aan speler [M] als antwoord op een “mogelijk racistische” reactie van laatstgenoemde.

Uit alle voorliggende gegevens blijkt ook dat, gelet op de positie van deze getuige en van de scheidsrechter, beiden op verre afstand van de incidenten die aanleiding hebben gegeven tot deze zaak, het niet aannemelijk is dat de ene zeer goed en de andere niets heeft kunnen verstaan, welke racistische uitspraken zijn gevallen en door wie die zijn geuit. Het arbitragecollege leidt hieruit niet af dat de feiten niet zouden hebben plaatsgevonden, maar wel dat de betrokken getuige hiervan geen volledig betrouwenswaardige getuige kan zijn geweest.

**29.** Het arbitragecollege beseft dat de functie van scheidsrechter in feite een knelpuntberoep is en dat er acute nood is aan dergelijke vrijwilligers, niet alleen in de voetbalwereld maar ook bij verschillende andere sportfederaties. Het scheidsrechtersverslag dat dezelfde dag, enkele uren na de wedstrijd, door [DC] werd ondertekend en verstuurd via E-Kickoff had zeker beter gekund, maar ondanks zijn onvolledig zicht op de feiten heeft de scheidsrechter geprobeerd om zaken te melden.

Het scheidsrechtersverslag vermeldt slechts vaag “mogelijk racistische reactie door een speler van [Club B]”, en blijkt bovendien onzorgvuldig en onvolledig te zijn opgemaakt, o.m. omdat:

- Bij ploeg [Club B] is er wel een geautomatiseerde incidentenmelding C4 en C3 (C4 = racistische of discriminerende uitlatingen of gedragingen; C3 = incidenten die het goede verloop van de wedstrijd verstoren), maar zonder enige duiding; bij ploeg [Club O] is er een C3 vermelding met korte feitenbeschrijving, maar die is onduidelijk.
- De speler van [Club O], [SF], vermeend slachtoffer van racistische commentaar, wordt een eerste keer correct vermeld, maar daarna slordig nog twee maal als ‘[...]’ benoemd.
- Volgens getuigen en betrokken partijen zijn er incidenten ná de wedstrijd op weg naar de kleedkamers, doch het scheidsrechtersverslag rapporteert hierover niets. Er zou slechts ‘5 min. pauze’ zijn geweest en de wedstrijd is zagezegd verder afgewerkt in rustige omstandigheden.
- De houding van het publiek was ‘goed’, doch volgens de bewering van [SF] werden er heel de wedstrijd door racistische verwensingen geroepen.
- Het feit dat speler [SF] van [Club O] vroegtijdig van het veld stapte wordt vermeld, maar dit gegeven komt niet voor op het wedstrijdblad dat enkel een gele kaart voor een speler van [Club O] ([D], 61<sup>e</sup> minuut) laat noteren, geen andere kaarten en ook geen in/out notities.

Bij de behandeling van de zaak door de NKDR op 11 maart 2025 bevestigt speler [SF] ter zitting “dat er doorheen de wedstrijd meermaals racistisch bewoordingen werden geuit door de supporters van [Club B]. (...) Voorts verklaart hij dat de keeper en speler met het rugnummer 66 van [Club B], resp. geïdentificeerd als [DP] en [M], de woorden ‘vuile bruine’ tot hem hebben gericht. Hij is na de wedstrijd deze feiten gaan melden aan de scheidsrechter.” (Beslissing NKDR, dossier [...], p. 11). Het arbitragecollege merkt evenwel op dat in het scheidsrechtersverslag van deze melding geen spoor is te vinden.

**30.** Naast dit partieel verslag constateert het arbitragecollege ook dat de scheidsrechter, hoewel hij niet verplicht was om deel te nemen aan de zitting van de NKDR, vreemd genoeg - en als enige betrokkene - niet heeft gereageerd op de rechtmatige oproeping, geen enkel teken van leven meer heeft getoond, noch bijkomende verklaringen heeft afgelegd, die nochtans zinvol waren geweest.

Het arbitragecollege wenst in deze op te merken dat het een en ander niet zo ver had moeten komen indien de scheidsrechter geëngageerd en verder consequent had gehandeld. Het komt het arbitragecollege wel noodzakelijk voor dat Voetbal Vlaanderen en de KBVB de scheidsrechters nogmaals uitdrukkelijk op het belang en de relevantie van hun taak en verplichtingen wijst.

**31.** Het arbitragecollege stelt ook vast dat vanuit voetbalclub [O] in november 2024 geen enkele officiële actie is ondernomen om haar speler [SF], vermeend slachtoffer van racisme, meteen zo goed mogelijk bij te staan. Pas medio januari 2025 meldt de gemachtigde clubverantwoordelijke [VG], wanneer [Club O] akte neemt van een klacht die werd ingediend tegen hun speler [SF], dat men zich bij de club zorgen maakt(e) over racistisch gedrag van speler en supporters van [Club B], dat het abnormale gedrag van hun speler te wijten was aan - naar eigen zeggen van de heer [SF] - een ganse wedstrijd lang te zijn uitgescholden en uitgelachen, en dat ‘iemand van onze club’ daarvoor een klacht heeft ingediend via het meldpunt voor racisme.

**32.** Bijgevolg is het arbitragecollege van oordeel dat de feiten onvoldoende bewezen zijn om gebeurlijke uitlatingen die kwetsend en beledigend zijn en die een direct verband hebben met reglementair beschermde discriminatiegronden direct toe te schrijven aan de heren [DP] en [M]. Alle vaststellingen, getuigenissen en verklaringen, à charge en à décharge, verdienen ook in disciplinaire zaken van racisme en discriminatie evenveel aandacht.

### IV.3. DE ARBITRAGEKOSTEN

De kosten van de arbitrageprocedure omvatten:

- administratiekosten:	300,00 €
- kosten aanhangig maken ([M]):	125,00 €
- kosten aanhangig maken ([DP]):	125,00 €
- kosten van de arbiters:	1.340,36 €
	-----
	1.890,36 €

Gelet op bovenstaande motivering, dient KBVB te worden veroordeeld om de kosten van de arbitrageprocedure ten laste te nemen, overeenkomstig artikel 30.2 van het reglement van het BAS.

Artikel 28.6 van het BAS-reglement bepaalt: “*Behoudens in geval van tergend en roekeloos geding of misbruik van rechtspleging, vast te stellen door het arbitragecollege, dragen partijen in beginsel hun eigen kosten (kosten van partijen).*”

In voorliggende situatie is er geen sprake van een tergend en roekeloos geding of misbruik van rechtspleging, en wordt dit ook niet opgeworpen door een partij, zodat elke partij haar eigen kosten dient te dragen.

**V. BESLISSING:**

**OM DEZE REDENEN,**

Het arbitragecollege aangesteld volgens het Reglement van het Belgisch Arbitragehof voor de Sport, beslissende op tegenspraak, na erover beraadslaagd te hebben, alle andere verdere en strijdige bemerkingen van partijen, in besluiten of ter zitting opgeworpen, van de hand wijzend als ongegrond,

- verklaart het beroep van de heer [DP] en de heer [M] ontvankelijk en gegrond;
- vernietigt de beslissing van de NKDR van [DATUM] en oordeelt om de eisende partijen vrij te spreken;
- veroordeelt KBVB tot de kosten van de arbitrageprocedure, begroot op 1.890,36 €.

Aldus uitgesproken te Brussel op de zetel van het Belgisch Arbitragehof voor de Sport op 26 juni 2025.

**Peter MARCOEN**

**Luc THÉRY**

**Philippe VERBIEST**

**Lid**

**Voorzitter**

**Lid**